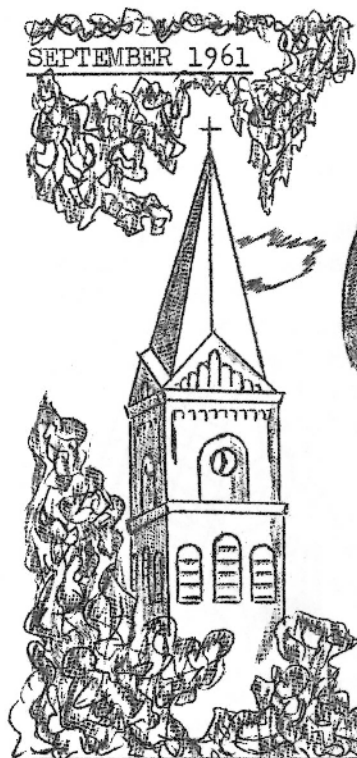

Hier en Ginder

Contactblad

Thuisfront Bergharen Heren Heur - De Missie

GIRO 1010000

Zelfs de eenden...

Ja zelfs de eenden lezen Hier en Ginder; zo vertelde ons vorige week een oude opa van diep in de tachtig. "En", zo voegde hij er aan toe, "ik kom een abonnement opgeven voor mijn dochter in Amstelveen!"

Deze en meer van dergelijke reacties ontvangen we zeer vaak. Niet alleen bestaat er belangstelling bij onze missionarissen, maar vooral zij, die -oorspronkelijk afkomstig uit Leur, Hernen en Bergharen- elders in ons land wonen, hebben grote belangstelling. Het aantal abonnementen voor elders neemt dan ook steeds toe en ofschoon dit ons meer werk verschaft, is het toch een verheugend feit.

De vakantie-achterstand is weer ingehaald. We bereiden ons al weer voor op de volgende nummers. Onze missionarissen gaan weer schrijven, we zullen trachten Sinterklaas te interviewen en wie weet wat Kerstmis ons brengt.

Wanneer U nu allen er nog even aan denkt, dat OKTOBER de ROZENKRANSMAAND is en een extra rozenhoedje vanwege de gespannen toestand in de wereld rond Berlijn en Congo wel erg welkom is, ja dan kan ook HIER EN GINDER blijven verschijnen.

Niet alleen voor HIER
maar vooral voor GINDER.

Op 8 oktober a.s. viert zuster Marie Hermina Hendriks in Congo haar 62e verjaardag. Namens de gehele lezerskring van Hier en Ginder bieden wij haar onze gelukwensen aan. Moge het haar gegeven zijn ten dienste van het onderwijs van de Congolezen nog vele jaren te werken. Zoals we zo vaak lezen in krantenberichten is het ook in Congo verre van rustig. Gelukkig hebben we van onze zuster nog geen alarmerende berichten gehad. Moge dat zo blijven in het belang van haarzelf, in het belang ook van de gehele missie.

Er zijn altijd mensen, die voor zich de felicitatie in Hier en Ginder niet voldoende vinden. Zij kunnen dan zelf nog hun gelukwensen zenden naar Congo en hoe meer brieven en kaarten daar komen, hoe liever de jarige het heeft.

Haar adres luidt:

Sr. Marie Hermina Hendriks
Soeurs Blanches
Saint Pierre Claver
ALBERTVILLE
REP. CONGO
AFRICA

Een andere feesteling vindt U op blz. 38. Het is er een uit eigen land en daar komt nog paling aan te pas.

dat de toneelverenigingen van Hernen en Bergharen binnenkort weer met de eerste repetities van het nieuwe seizoen beginnen?

dat met de bouw van de nieuwe kleedkamer in Bergharen reeds goede vorderingen worden gemaakt?

dat de voetbalcompetitie weer is begonnen en zowel Uni als Hernani reeds een wedstrijd wonnen en een verloren?

dat Hernani het tegen Wamel met 4-0 op eigen terrein afpikte, maar St. Donatus met 5-4 naar Altforst stuurde?

dat Uni het in Lienden niet kon bolwerken en met 5-4 verloor, doch in Bergharen tegen DEW uit Maasbommel met 6-0

liet zien wat Uni eigenlijk is?

dat vele moeders weer over een zeer grote mate van blijdschap beschikken, omdat begin september de scholen weer zijn begonnen?

dat zij daardoor meer tijd zullen krijgen om Hier en Ginder van A tot Z te lezen, te herlezen en nog eens te lezen? -aldus een moeder...-

dat de bakkers van Bergharen het hebben gepresteerd met z'n vieren om toerbeurten vacantie te houden en wij toch voldoende brood hebben kunnen eten?

dat we deze keer voor het laatste dit jaar op de voorpagina van ons blad de kerk van Hernen hebben geplaatst, omdat Bergharen nu weer aan de beurt is?

dat dit Hernen niet zoveel zal kunnen schelen, want men gaat daar een electrisch luidapparaat voor de klok krijgen?

dat het ons niet altijd mogelijk is alle nieuwtjes in Hier en Ginder op te nemen en wij daarom vragen aan iedereen, die iets wetenswaardigs of curieus weet, -het mag ook raars zijn- dit even aan de redactie op te geven?

dat -naar wij van crossliefhebbers vernemen- er op zondag, 1 oktober a.s., een fietsencross zal worden gehouden in de omgeving van het openluchttheater?

dat hieraan niet alleen zal worden deelgenomen door de bekende renners uit de steden Bergharen en Hernen, maar ook enkele prominente figuren uit de crosswereld uit het buitenland -zoals uit Wijchen en Alverna- op het "slagveld" zullen verschijnen? Het zal er krullen !!

Zuster Irma Elisabeth van Oss vervolgt haar brief met:

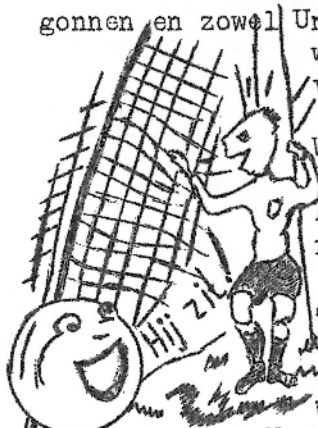
"De juli-maand is onze vacantiemaand en daarom neem ik het er van om het een en ander te vertellen van Arassuaí, waar ik van de 15 jaren, dat ik in Brasil ben, er al 10 werkzaam ben. We hebben hier evenals in Teófilo Otoni 'n meisjescollege dat een 150 tot 200 internen telt. Het stadje zelf is niet veel, hoe kan het ook anders als er nog licht en water ontbreken, d.w.z. electrisch licht.

En toch hebben we het wel, maar enkel 's avonds van 6 (het is hier het hele jaar om ongeveer 6 uur donker) uur tot 11 uur. Dan moet volgens

de burgemeester alleman op een dor liggen! Dat licht is echter zó licht of beter gezegd zó donker, dat om iets te kunnen werken, men toch een petroleumlamp of kaars aan moet maken. En water dat hebben we ook wel als het maar in de rivier gehaald wordt. Wij hier op het college hebben grote waterputten van 90.000 liter inhoud. (We hopen, dat er de tekening iets op

lijkt, red.) In de regentijd als de grote tropische regenbuien afkomen, noemen wij dat puttenregen. Valt het maar kalm, dan is het plantenregen. Maar ook dit reservewater is niet voldoende, want er gaan soms maanden voorbij, dat het niet regent. Dan moet het water duur gekocht worden en wordt het met de vrachtwagen gebracht. In mijn eerste jaren hier gebeurde dat nog met 3 ezelskarren met een ton er op. Dit dure nat krijgen we dan met "vis en al". Zo zag ik pas nog, dat er met het water ook een mager slangetje (was het geen paling? red.) meegekomen was.

Over slangen gesproken: die worden hier nog veel gevonden. Gisteren zag ik onze tuinman er nog een de kop in slaan. Ik heb er ooit een in mijn cel gehad en nog niet zo lang geleden was ik in een klein "hokske", toen ik 'n klein koraalslangetje in een hoek ontdekte. Een oud-leerlinge van hier vertelde hoe haar man, die door een giftige slang in zijn vinger gebeten werd, met z'n vlijmscherp mes (dat de meeste mannen in het binnenland een bij zich dragen) zelf onmiddellijk z'n vinger afhakte om te voorkomen, dat het gif zich verspreidde, wat vaak de dood ten gevolge heeft. Ook schorpioenen worden hier nog steeds gevonden. Verschillende zusters zijn er al door gestoken (ook ik). Een moest er zelfs bediend worden, maar kwam er Goddank door. De pijn is de eerste 24 uur verschrikkelijk. Kleine kinderen sterven er vaak aan!

Burgerlijke aug. 1961 Stand

GEBOREN:

- 12 aug.: Loeffen, Catharina M.J. Bergharen
vader: H.J., moeder: v.d. Ven, H.M.J.
21 aug.: de Wildt, Ivo F.M. Nijmegen/Hernen
vader: F.H.L., moeder: Heijmans, J.M.
22 aug.: Wijtmans, Antonius J. Hernen
vader: A.H., moeder: Jacobs, J.

OVERLEDEN:

- 27 aug.: Claassen, Bernardus H.M., ong., 30
jaar, won. te Leusden/Doornenburg.

ONDERTROUWD:

- 23 aug.: Hutting, Johannes A., 27 j., Bergharen
Leegstraten, Jacoba Th., 28 j. "
30 aug.: Dekkers, Wilhelmus, 26 j., Boven-Leeuwen
Leegstraten, Johanna G., 25 j. te
Bergharen

GETROUWD:

- 4 aug.: v.d. Weide, Pieter O., Wieringermeer
v.d. Wardt, Hendrina H., Bergharen
22 aug.: Jeuken, Herman J.W., Boven-Leeuwen
Hendriks, Maria J.B. te Leur.

VERVOLG ZUSTERS EN SCHOOL

Er zijn in totaal 14 onderwijzeressen van
bijstand geweest. Zuster Angelie was dit
ook reeds in 1918, maar toen als leek.
Zuster Mirjam is de 9e kleuterleidster.

Dat de keukenzusters niet zo vaak wer-
den overgeplaatst blijkt wel uit het feit,
dat er in de voorbije 51 jaren slechts 4
zijn geweest. De naaischool heeft in 1956
plaats moeten maken voor speelzaal van de
kleuterschool. Hieraan waren 17 zusters
verbonden.

Vanzelfsprekend zijn er ook zusters
nodig voor het klooster. Zuster Wilburgia,
die aan enkele kinderen blokfluitles gaf
en daarom bekend stond als de fluitzuster,
is vorige maand vertrokken. Zij was tevens
handwerkzuster en kosteres.

Zuster Gottfrieda zorgt voor de was,
de tuin en het huishoudwerk en zuster De-
vota eveneens voor het huishoudwerk en
daarbij de kerkwas en de versieringen.
Zuster Norberta is portierster en holt dus
vaak naar de deur als de bel rinkelt van
het gastvrije klooster. Moge het als zoda-
nig nog lang dienst blijven doen.
We vierden het vorig jaar het 50-jarig be-
staan. Moge de Gever van alle goeds ook
de 100 laten voltooien!

-37-

Bergharens Zusters en de nieuwe school

De zusters van Bergharen hebben haar
nieuwe school. De twee lokalen, welke voor-
heen in gebruik waren, zijn verbouwd tot
één nieuw lokaal en van het andere vindt
ge thans terug een spreekkamer voor het
hoofd der school, de toiletten, een opberg-
ruimte en een kleine hal. Verder is een ge-
heel nieuw lokaal aangebouwd met gang als

garderobe en
eveneens toi-
letten. Op
de tekening
kan men
het van
buiten
zo'n beet-

je bekijken.

Op maandag, 4 september j.l., is na
een H.Mis de school ingezegend door de
Z.E. Heer Pastoor.

Zuster Bonifatie is het hoofd der
school en wordt daarbij geassisteerd door
zuster Angelie, die de eerste klas onder
haar hoede heeft. Naast deze zusters is
nog als onderwijzeres aan deze school ver-
bonden mej. Leonarda Hendriks uit Leur,
die echter daarvoor een lokaal van de jon-
gensschool in gebruik heeft.

Aan de jongensschool staat nu wegens
ziekte van meester Teijssen als tijdelijk
hoofd de heer Vossen uit de Woezik. Verder
is als onderwijzer werkzaam meester de
Vocht uit Groesbeek.

Als kleuterleidster in de zustersschool
is zuster Mirjam nu Moeder Overste opge-
volgd. Deze laatste gaat waarschijnlijk in
oktober a.s. Bergharen verlaten en een
nieuwe (nog onbekende) zal haar intrede
doen. Moeder Overste, die ruim 6 jaar de
scepter heeft gezwaaid, zien we niet graag
vertrekken. Ze heeft in die tijd in en om
het klooster veel tot stand weten te bren-
gen en ook voor ons thuisfront was zij
een belangrijke kracht. We danken haar
voor het vele, dat zij heeft gedaan. Zij
was sinds de bouw van het klooster in 1909
de 12e overste. Hier en Ginder zal zeker
ook naar haar nieuwe standplaats worden
gezonden.

De meisjesschool is geopend op 31 dec.
1909. Tot 1 juni 1910 is meester Ponjé
-thans pensioen genietend te Asten en abon-
nee van ons blad- hoofd der school geweest.
Na hem kwamen er nog 16 hoofden der school,
w.o. 2 waarnemend t.w. zr. Teoforus en
een leek, juffrouw Schrowsky.
(zie vervolg de kolom hiernaast)

Wist U

-38-

dat Hernen en Leur Bergharen ver in de schaduw hebben gesteld bij de collecten voor Oostpriesterhulp en de Miva?

dat de Miva-collecte in Bergharen f. 88,70 en in Hernen-Leur bijna f. 150,- heeft opgebracht?

dat het met de Oostpriesterhulp al evenzo ging? Bergharen f. 373,- en Hernen-Leur f. 860,-, met nog vele goederen.

dat onze damesdrumband op zondag, 15 oktober a.s. aan een heel echt concours zal gaan deelnemen in Schiedam?

dat onze dames en daarmee natuurlijk alle Bergharenaren hopen, dat een eerste prijs zal worden behaald;

dat degenen, die de reis per bus naar Schiedam willen meemaken, zich vóór 1 oktober a.s. op moeten geven bij het bestuur?

dat onze ruiters zondag, 24 september, het 25-jarig bestaan van hun vereniging vieren met een ruitersfeest op de wei van Fleuren?

dat de kerk van Bergharen tot in de uiterste hoeken is schoongemaakt?

dat het koper blinkt als nooit tevoren?

dat de helpsters zijn beloond met een reis naar Amsterdam?

dat ook de brandweer op reis ging en wel naar Volendam en Marken met een terugreis via den Bosch, waar gepostzegeld werd?

dat deze "postzegel" wel bijzonder in trek is, want ook Bergharens zangkoor belandde daar na een bezoek aan de Delta-werken? Van buiten en van binnen nat!

dat ook Hernens zangkoor op reis ging en eens graag wou gaan vliegen boven Amsterdam?

dat na het vernemen van de vliegprijs toch maar een boottecht werd gemaakt?

dat Hernens dames-zangeressen goedkoper uit gingen, n.l. met de fiets naar de Achterhoek?

dat zij wel nat waren geworden, maar toch bar veel schik hebben gehad?

dat de grote misdienaren van Bergharen de Pier van Scheveningen hebben bezichtigd en een grote "vleeswinkel" daar in de directe omgeving?

dat de terugreis ging via de Gendtse kermis?

dat de zomer blijkbaar is verschoven, want zelfs enkele dagen na half september werden temperaturen gemeten van niet minder dan 30 graden Celsius?

FEEST met paling

Pater dr. Th. Peters-Sengers, Carm., directeur van de H.B.S. te Zenderen, vierde op zondag, 17 september j.l., in het Carmelietenklooster aldaar

zijn 25-jarig professiefeest. Ook aan hem, wiens vader in Bergharen in de Schoolstraat woont, onze gelukwensen met het bereiken van deze mijlpaal. Gods beste zegen voor de toekomst.

Daar pater Sengers soms ook een verwoed visser is en zijn vader o.a. ook assisteerde bij het vangen van een paling van 4 pond en 87 cm. is zo onderhand overbekend.

Daar pater Sengers er nu echter in geslaagd is helemaal op z'n dooie eentje een paling te verschalken van niet minder dan 80 cm. (hij verzuimde hem te laten wegen) dat wisten de meesten van U natuurlijk nog niet en ook pater Sengers zal opkijken van een dergelijke prestatie. Dat die paling voorts nog lekker was ook, ja dat hebben wij nu eens echt kunnen proeven. We hebben het niet willen doen, maar het was een kleine kunst geweest er met de hele pan paling vandoor te gaan. Maar ja, wat doe je als je er zo voor staat? Je kunt zo'n man naast het plezier van het vangen toch ook nog het plezier van de lekkere smaak. Het zou té zielig voor hem geweest zijn ons er tussenuit te zien trekken met dat heerlijk geurende baksel. We hebben de geur door onze neus naar binnen gehaald en we hebben met 'n paar smakelijke, kunstig gebakken, mootjes genoegen genomen. We hadden nu tenminste een vrij grote mate van zekerheid, dat de vanger en de bakster zich niet al te ziek zouden eten. Tenslotte moet je overal rekening mee houden.

Pa Sengers heeft ons glunderend na staan kijken. We konden het gewoon van zijn gezicht lezen: probeer het maar eens na te doen!

Waar zit ie?

Pater Meulepas zou deze keer een kijkje komen nemen, wanneer we Hier en Ginder gingen afwerken en inbinden. Maar we hebben tevergeefs getracht hem te bereiken. Waar zit die pater dan??

Zijn familie was er mee op de hoogte. Hij bevindt zich momenteel in Londen. Hij is dus even de plas over gestoken, maar komt donderdag, 28 september, weer terug. 's Avonds om half 8 landt hij per vliegtuig op Schiphol.